

Чи стане низькокарбонова енергетика пріоритетом для України?

Зміщення в бік низькокарбової економіки, за словами **глави делегації Європейського Союзу в Україні, Посла Жозе Мануеля Пінту Тейшейри**, вимагає великої політичної волі. Про це він заявив в рамках **Другого Європейсько-Українського Енергетичного Дня**, який пройшов у Києві 31 травня - 1 червня. Організаторами Форуму виступили Європейсько-Українське Енергетичне Агентство (ЄУЕА) і Conference House, за підтримки Державного агентства України з енергоефективності та енергозбереження.

Посол нагадав, що згідно Європейській Енергетичній стратегії до 2020 року, підвищення енергоефективності у Європі дозволить зменшити щорічні платежі за електроенергію на 200 млрд євро. «Для того що б забезпечити сильний енергетичний ринок у майбутньому, Україна має виконати свої зобов'язання в рамках Енергетичного Співтовариства, приєднатися до Ініціативи прозорості добувної галузі, і звичайно підвищити енергоефективність шляхом впровадження механізмів, націлених на сектор споживання енергії. Новій енергетичній стратегії України необхідна нова енергетична політика», - так коментує голова делегації ЄС існуючу зараз енергетичну політику.

З європейським колегою солідарні і вітчизняні представники влади. Так, уряд планує стимулювати енергоефективність за рахунок цінової мотивації споживачів. Про це заявив **заступник міністра енергетики та вугільної промисловості Володимир Макуха**. За його словами, цей процес вже реалізується в усіх ключових галузях української енергетики. Крім фінансової оптимізації цін, планується широке залучення інвестицій. У галузі електроенергетики планується перехід на нову модель роботи енергоринку.

Про найближчі активності в планах Енергетичної Стратегії розповів і **Микола Пашкевич - голова державного агентства України з енергоефективності та енергозбереження**. «До осені, я так думаю, ми зможемо представити «дорожню карту», яка б показала, які ділянки необхідно модернізувати, щоб повною мірою прийняти інвестиції в зелену електроенергетику», - пообіцяв Пашкевич. Так, за словами чиновника, українська енергосистема не зовсім готова до функціонування в ній великої кількості поновлюваних джерел електроенергії, необхідні додаткові інвестиції для розвитку мереж.

Про інвестиції говорив і **Директор ЄБРР в Україні Андре Куусвек**. Він зазначив, що для підвищення інцест привабливості українського ринку «зелених» технологій, необхідно виробити тарифну методику повної компенсації інвестиційних витрат, провести реформи на ринку енергетики, з метою розвитку конкуренції, і, звичайно ж, активно розвивати проекти та технології в альтернативній енергетиці. І сьогодні ЄБРР працює з такими проектами. У банк подано 37 заявок на фінансування проектів в вітровій, малій гідроенергетиці та біоенергетиці. Також пан Куусвек зазначив, що для стимулювання проектів альтернативної енергетики необхідно скасувати правило 30% «місцевої складової» у вартості проекту. «У довгостроковій перспективі для України не так важливо, хто безпосередньо є інвестором, або який відсоток обладнання береться на внутрішньому ринку, що важливо - це наявність пропозиції та вибору», - повідомив банкір.

«Я абсолютно впевнений, що Україна може економити енергію і поліпшити конкурентоздатність», - продовжив **посол Швеції в Україні Стефан Гуллгрєн**. Дипломат поділився шведським досвідом реформування енергоринку, якому знадобилося 20 років, щоб істотно скоротити використання традиційних джерел на користь альтернативних. Пан посол сформулював наступні рекомендації для нашої країни: 1) зробити енергозбереження основним пріоритетом на вищому політичному рівні, 2) забезпечити функціонування вже існуючого законодавства і вносити в нього коригування у міру необхідності для того, щоб

енергозбереження постійно стимулювався, і нарешті 3) упевнитися, що законодавство зводиться до конкретних механізмів, які допоможуть сформувати довіру інвесторів.

Як відомо Швеція ініціювала створення фонду в розмірі 100 млн. євро для фінансування енергозберігаючих інфраструктурних проектів у містах України. Фонд управляється ЄБРР і, на жаль, його використання поки не можливо через недоліки існуючого законодавства. «Наприклад, сьогодні у нас дуже конкретна проблема з Бюджетним Кодексом України, який не дозволяє нам використовувати 100 млн. євро, які ми зібрали», - нарікає дипломат. Зараз міжнародні інвестори мають деякі сумніви і коливання відносно України, надійності її партнерства. **Глава Міжнародного секретаріату Ініціативи прозорості добувної галузі (EITI) Йонас Мoberг** заявив, що Україна повинна самостійно визначати глибину застосування міжнародних стандартів прозорості: «Ініціатива повинна мати український вимір, її не можна нав'язувати». Стандарти EITI сьогодні імплементували 35 країн світу, як стандарт відкритості і прозорості.

Міжнародні експерти в унісон говорили про критичну необхідність прозорості енергоринку. Так, першочерговим кроком у реформуванні енергетичної галузі бачить використання цього критерію **старший економіст Світового банку Астрід Манрос**. Вона зазначила, що нова стратегія роботи банку в Україну розглядає енергоефективність як чільний пріоритет, поряд з підвищенням прозорості (імплементация стандартів EITI) і поліпшенням ефективності менеджменту сектора.

Голова ради ЕУЕА Дейв Янг підтримав колегу і пояснив, що якщо Україна зможе відкрити свій власний внутрішній ринок і забезпечити таку необхідну «прозорість», відкриються прекрасні перспективи, включаючи можливість експортувати енергію до Європи.

Про можливості та проблеми при інтеграції України до Енергетичного Співтовариства розповів **Вольфрам Ребок, старший партнер Arzinger, член Ради ЕУЕА**. Як вказав пан Ребок «проблеми створюють можливості», тому рівень конкуренції, який зростає при вступі України до Енергетичного Співтовариства, призведе до підвищення ефективності в роботі, новим технологіям, стимулюванню сприятливого інвестклімату та кращим цінам, що в свою чергу тільки зміцнить конкурентоспроможність вітчизняної економіки. «Ринок повинен бути відкритим для іноземних інвестицій. Розширення мережі і приєднання нових гравців дасть можливість Україні експортувати "зелену" енергію», - заявив Вольфрам Ребок. Під час другого дня Конференції, відкриваючи панельну дискусію, присвячену питанням фінансування «зелених» проектів, **регіональний менеджер Міжнародної фінансової корпорації Олена Волошина** заявила, що українські компанії недооцінюють потенціал енергоефективності.

На сесії міжнародні фінансисти і банкіри поділилися досвідом своїх країн, розповіли про впроваджені банківські продукти, фінансових методиках в сегменті інвестування в проекти альтернативних джерел енергії.

Про приклади таких проектів можна було почути на двох паралельних секціях **Case studies**, присвячених питанням енергоефективності та енергозбереження в секторах будівництва і ЖКГ, і конкретним проектам використання альтернативних джерел енергії. Цікаві та працюючі проекти представили **генеральний директор компанії Tis Eco, член ради ЕУЕА Віктор Савків** (біогаз з спалюваного сміття); **Др. Йоханн Хартер, виконавчий директор компанії Activ Solar** (сонячні генератори); **Юрій Давидов, генеральний директор, Creativ Group** (виробництво пеллет); **Ебхард НАКу, голова продуктової стратегії, Claas KGaA mbH** (біогаз в сільському господарстві); **Микола Троїцький**, генеральний директор, Сен-Гобен України, член ради, ЕУЕА (стійкі реконструкція будівель); **Олександр Мазурчак, перший заступник голови Київської міської адміністрації** (проекти енергозбереження в Києві); **Зіновій Фітель, заступник мера м. Івано-Франківськ** (комплексне рішення для централізованого теплопостачання) та багато інших.

У цілому, Другий Європейсько-Український Енергетичний День відвідали близько 250 експертів, топ-менеджерів провідних компаній, представників профільних некомерційних організацій, органи влади, організації-донори та ін з 13 країн світу (Австрія, Болгарія, Чехія, Ізраїль, Норвегія, Великобританія, Німеччина, Швеція, Греція, Латвія, Туреччина, Польща,

Чи стане низькокарбонова енергетика пріоритетом для України?

Published on PATRIOT-NRG Міжнародний портал з енергозбереження (<https://patriot-nrg.com>)

Росія), і близько 70 журналістів вітчизняних і міжнародних ЗМІ.

За матеріалами конференції

URL джерела: <https://patriot-nrg.com/uk/content/chy-stane-nyzkokarbonova-energetyka-priorytetom-dlya-ukrayiny>